

Інформаційне повідомлення щодо ходу внесення змін до Регламенту аматорського радіозв'язку України у 2020 році.

Радіоаматорство - це науково-технічне хобі, яке охоплює близько 1 мільйону радіоаматорів всього світу, за виключенням найбільш тоталітарних країн, наприклад, Північної Кореї (КНДР).

У кожній країні існує «адміністрація зі зв'язку», яка регулює використання радіочастот та радіотехнологій. В Україні, до адміністрації входить ДССЗЗІ (Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, або Держспецзв'язку), яка розпоряджається розподілом радіочастот, та НКРЗІ (Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації), яка, зокрема, згідно із законом «Про радіочастотний ресурс України», розробляє Регламент аматорського радіозв'язку України (Регламент). Це - основний документ, що регламентує існування аматорського радіо в нашій країні, та взаємодію радіоаматорів із державою.

Крім того, Державне підприємство «Український державний центр радіочастот» (УДЦР), що підпорядковується НКРЗІ, забезпечує видачу дозволів на експлуатацію аматорських радіостанцій. Згідно з даними УДЦР, в Україні зараз налічується близько 10 тисяч радіоаматорів.

Громадська спілка «Всеукраїнська радіоаматорська ліга» (ГС ВРЛ) - об'єднання радіоаматорських організацій більшості областей України, та близько 1500 індивідуальних членів. ГС ВРЛ має всеукраїнський статус, та згідно з законом залучається до розробки Регламенту.

Є безперечним фактом, що існуюча редакція Регламенту є значно застарілою. По-перше, вона заснована на нормативній базі часів СРСР, із властивою тому часу суцільною недовірою до громадян. По-друге, вона на враховує зміни, що відбуваються у суспільстві, зокрема, цифровізації, електронного документообігу, розвитку технічних засобів, тощо. Останні більш-менш значимі зміни у Регламенті відбулися у 2010 році, майже 10 років тому.

ГС ВРЛ, інші об'єднання, та індивідуальні радіоаматори протягом останніх років неодноразово зверталися до НКРЗІ, вказуючи на значне відставання Регламенту від рівня сучасності, та пропонуючи допомогу в його оновленні. У зверненнях йшлося про такі зміни, як введення нових радіоаматорських смуг частот, підвищення максимально допустимих рівнів вихідної потужності передавачів, використання сучасних технологій зв'язку, та зокрема, вдосконалення взаємодії з державними установами для більш зручного складання радіоаматорами іспитів, отримання радіоаматорських дозволів, продовження терміну дії дозволів, тощо. Ці зміни співпадають із курсом розвинених країн, в першу чергу – країн ЄС, у яких стан радіоаматорського законодавства випереджає нас на 10-20 років.

НКРЗІ, відповідаючи на звернення радіоаматорів, закликала дочекатися планового періоду внесення змін до Регламенту, який був призначений НКРЗІ на I-IV квартал 2020 року під назвою «Вдосконалення окремих положень Регламенту аматорського радіозв'язку України з метою досягнення європейського рівня радіоаматорства в Україні». Ще в 2019 році було створено робочу групу з представників НКРЗІ та громадських об'єднань радіоаматорів. Робоча група збиралася декілька разів у 2019 році, та, на жаль, у 2020 році такі збори проводились виключно у форматі відео-конференцій.

До групи у різні часи входили:

- 1) з боку НКРЗІ – О. Кузнецов, І. Протасенко, І. Чернявська, Г. Симоненко;
- 2) з боку УДЦР – Ю. Сапальов; І. Магрело;
- 3) з боку ГС ВРЛ – О. Ананьєв, Д. Нечитайлов;

- 4) з боку ГО ЦЄРР – Є. Жмур;
- 5) з боку ГО ЛРУ – Ю. Заскалета, А. Кириленко.

Протягом роботи цієї групи, НКРЗІ ставило запитання до радіоаматорів щодо тих чи інших питань Регламенту. У відповідь радіоаматори вимагали внесення змін, які відповідають європейському курсу розвитку радіоаматорства та всієї України в цілому. До роботи над цими пропозиціями були залучені фахівці із радіозв'язку, відомі радіоспортсмени, юристи. Проводились консультації із радіоклубами в регіонах та з іноземними громадськими організаціями радіоаматорів.

Проте, аргументовані вимоги радіоаматорів практично не були враховані НКРЗІ при підготовці проекту внесення змін до Регламенту восени 2020 року. Насправді, були виправлені явні помилки, та зроблено декілька інших, косметичних змін, які аж ніяк не виконують завдання – «досягнення європейського рівня радіоаматорства в Україні». Навпаки, було зроблено декілька кроків назад для зміцнення бюрократії, яка спрямована на зниження доступу до радіоаматорства в нашій країні. Крім того, Регламент налічує безліч застарілих норм, які дискримінують осіб або групи осіб за певними признаками, при цьому його громадська антидискримінаційна експертиза, передбачена законом, не проводилася.

Зараз українське радіоаматорство потребує вашої допомоги для того, щоб аби-як підготовлені, косметичні зміни не були прийняті, а замість того, Регламент мав би шанс дійсно відповідати рівню сучасності. Це цілком можливо.